

ТАҚРИЗИ МУҚАРРИЗИ РАСМӢ

ба диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ

Мутобиқати диссертатсия ба ихтисос ва самти илм, ки аз рӯйи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст. Мавзӯи таҳқиқ дар доираи масъалаҳои пешбиниамудаи шиносномаи ихтисоси илмӣ 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мувофиқат мекунад. Дар диссертатсия масъалаҳои назария ва амалияи имиҷсозӣ, бо назардошти омилҳои таърихиву ҳуқуқӣ, нақши воситаҳои ахбори омма дар ташаккули имиҷи давлат дар доираи талаботи ихтисоси мазкур мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд.

Мубрами таҳқиқи мавзӯ. Ҳарчанд имиҷ ва имиҷсозӣ дар илми муосир мафҳуми нисбатан нав аст, аммо аломатҳои ин падида ханӯз таърихи дерина дошта, хануз дар даврони атиқа мавҷуд будааст. Дар ҳама давраи замон боло бурдани нуфузи давлат ё, ба истилоҳи муосир, имиҷсозии давлат масъалаи муҳимми давлатдорӣ маҳсуб меёфтааст. Зеро паҳлуҳои гуногуни ҳамкорӣ ва пешрафти соҳаҳои мухталиф ба имиҷи давлат вобастагии зиёд дорад. Омӯзиши омилҳои таърихӣ масъалаҳои имиҷсозии давлат, унсур ва равишҳои имиҷсозӣ, нақши воситаҳои ахбори омма дар ин раванд, заминаҳои ҳуқуқӣ ва сиёсати имиҷ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, омилҳои имиҷсоз дар кишвар, падидаҳои муҳимми рушддиҳандаи имиҷи байналмилалӣ Тоҷикистон, таъсири маҳорату қобилияти журналист ба раванди имиҷсозии давлат, вижагиҳои маводди телевизиониву шабакаҳои интернетӣ ва таъсири онҳо дар раванди имиҷсозӣ дар илми рӯзноманигорӣ муосир муҳиму мубрам аст.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба имиҷ ва имиҷсозӣ пас аз Истиқлолияти давлатӣ таваҷҷуҳ шуда бошад ҳам, то расидан ба сулҳи комил (1997) ин раванд чандон самаранок набудааст, балки дар ВАО-и гуногун симои Тоҷикистон нисбатан манфӣ муаррифӣ мегардидааст. Баъди имзои созишномаи истиқрори сулҳ дар фазои иттилоотӣ Тоҷикистон ба дарёфти роҳҳои имиҷсозии давлат таваҷҷуҳ бештар гардид ва дар оғози садаи нав дар ин самт чораҳои зарурӣ андешида шуд, ки дар диссертатсияи мавриди назар ин паҳлуҳо бо далелҳо таҳқиқ гардидааст, ки дар илмӣ муосири имиҷиология мубраму саривақтӣ мебошад.

Навгонии илмӣ диссертатсия. Навгонии илмӣ диссертатсия, пеш аз ҳама дар он зоҳир мегардад, ки бори нахуст омилҳои таърихӣ имиҷ ва имиҷсозӣ дар осори мутафаккирони классики тоҷику форс, имиҷелогия ҳамчун шохаи мустақили илмҳои ҷамъиятӣ, иртиботи он бо илмҳои дигар,

нақши воситаҳои ахбори омма, махсусан, телевизион ва интернет дар ташаккули имичи давлат, корбурди унсурҳои имичсоз дар барномаҳои гуногуни телевизионӣ мавриди омӯзиши мукаммали илмӣ қарор гирифта, унсур ва равишҳои имичсозии Тоҷикистони соҳибистиклол ва таъсири ВАО дар ин раванд муайян карда шудааст.

Заминаҳои ҳукукии имичсозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, падидаҳои имичсозӣ дар кишвар, инъикосу баррасии сиёсати давлатии Тоҷикистон дар барномаҳои телевизионӣ, маводди сомонаҳои интернетӣ ва нақши онҳо дар боло бурдани нуфузи Тоҷикистон дар сатҳи байналмилалӣ, вижагиҳои жанрии маводди шабакаҳои телевизионӣ интернетӣ ва тарғиби воқеиятҳои шаклдихандаи имичи давлат, ки дар бобу фаслҳои алоҳида мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд, низ аз навгонии илмии диссертатсия дарак медиҳанд.

Муаллиф барои анҷом додани кори таҳқиқаш дар назди худ мақсаду вазифаҳои мушаххас гузошта, нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшударо дар 8 банд манзур намудааст, ки дар баробари мухтавои фаслу бобҳои диссертатсияро фаро гирифтанд, дар самти муайян намудани нақши воситаҳои ахбори омма, ба хусус телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имичи Тоҷикистони соҳибистиклол аз аҳаммияти махсуси илмӣ саҳт бархурдоранд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаву тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Натиҷаҳои таҳқиқи диссертант ба он асоснок карда мешавад, ки омӯзиши мавзӯ, сарчашмаҳои илмӣ, пажӯҳишҳои муҳаққиқони ватанию хориҷӣ бо истифода аз усулҳои таърихӣ, муқоисавӣ, таҳлили мундариҷавӣ ва таҳлили мухтаво ба даст омадаанд. Хулосаҳо мантиқӣ буда, аз маводди таҳлилшуда бармеоянд. Натиҷаҳо бо истинод ба интишороти илмии муаллиф асоснок гардидааст, ки аз пайдарпайӣ ва эътимоднокии корҳои анҷомшуда шаҳодат медиҳад. Таҳқиқи нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имичи Тоҷикистон, омӯзиши осори назарӣ оид ба мавзӯ, интихоби методҳои таҳқиқ, ки дар бобу фаслҳои алоҳида матраҳ шудааст, ба муаллиф имкон додааст, ки хулосаҳои боэътимод бароварда, барои рушди соҳа тавсияҳои судманд пешниҳод намояд. Хулоса ва тавсияҳои докталаби дараҷаи илмӣ боэътимод буда, барои таҳқиқоти минбаъдаи соҳа заминаи мусоид фароҳам меорад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Диссертатсияи докталаби дараҷаи илмӣ аз муқаддима, панҷ боб, сенздаҳ фасл, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ ва рӯйхати адабиёт таркиб ёфта, ҳаҷми умумии кор 358 саҳифаи чопи компютери ро фаро гирифтааст. Дар бобу фаслҳои диссертатсия шеваи хуби таҳқиқӣ, истинод ба маъхазҳо, муҳокимаю бардоштҳо ва хулосаҳои эътимодбахш ҷолиб ба назар мерасанд.

Дар муқаддимаи диссертатсия ҳамаи зербахшҳои зарурӣ тибқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, хусусан, Тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводди илмӣ таҳия ва манзур шудааст.

Дар боби аввал «**Заминаҳои таърихӣ ва назариявии шинохти имич ва имичсозӣ**», ки шомили ду фасл аст, омилҳои шинохти имич ва унсурҳои ибтидоии имичсозии мавриди омӯзиш қарор гирифтааст. Дар фасли аввали ин боб омилҳои таърихӣ пайдоиши имич ва ташаккули донишҳои назарӣ доир ба он таҳқиқ гардидааст. Муаллифи диссертатсия, бо баррасии маводди зиёди сарчашмаи муайян намудааст, ки нишонаҳои имичсозӣ ҳанӯз аз даврони Атиқа ба мушоҳида расида, дар асри XX омӯзиши масъалаҳои имич ва имичсозӣ бо назари тоза дар шароити ҷадид шуруъ гардидааст (диссертатсия, саҳ. 30). Бинобар ин, унвонҷӯ дар идомаи ин фасл дар таърихи сарчашмаҳои таърихӣ ва илмиву соҳавӣ моҳияти мафҳуми “имич”, назарияи имич ва имичсозӣ, вазифаҳои имичсоз, имичелогия ҳамчун шохаи мустақили илмҳои ҷамъиятшиносӣ, иртиботи он бо шохаҳои илмҳои дигар ва амсоли инро баррасӣ намудааст, ки мантиқан ва мазмунан дуруст аст.

Дар фасли дуюми боби аввали диссертатсия, ки “**Усулҳои имичсозӣ дар контексти таъйиноти иҷтимоӣ, иттилоотӣ ва тарғиботии ВАО**” ном дорад, роҳи усулҳои сохтани имичи давлат тавассути имкониятҳои воситаҳои ахбори омма, ба хусус телевизион ва солонаҳои интернетӣ таҳқиқ шудааст. Мухаққиқ бо сайри таърихӣ ба пайдоиши рӯзномаҳо вазифаҳои воситаҳои ахбори оммаи гуногунро тавзеҳ намуда, ба натиҷае расидааст, ки дар ҳама даври замон вазифаи асосии воситаҳои ахбори омма ҳимояи манфиати муассис, кишвар ва нуфуз бахшидан ба он буда, ҳаст ва мемонад. Диссертант бо баррасии илмӣ муайян кардааст, ки “Миёни дигар воситаҳои ахбори омма имконоти телевизион ва интернет дар ташаккули имич бештар аст” (диссертатсия, саҳ. 57).

Боби дуюми диссертатсия «**Ташаккули асосҳои сиёсӣ-ҳуқуқии имич ва имичсозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон**» ном дорад ва аз ду фасл таркиб ёфтааст. Дар фасли якуми ин боб виваҷҳои имичи давлат таҳқиқ шудааст. Муаллиф дар раванди баррасии ин паҳлуи масъалаи таҳқиқ ба мушкилоти замони муосир, ки ба ҷангҳои иттилоотӣ сард, инҳисоркунӣ, қувваҳои нарм ва дигар падидаҳои таъсиррасон иртибот пайдо карда, зарурати ташаккули имичи давлатҳои мустақилро ба миён овардаанд, балки ногузир гардониданд (диссертатсия, саҳ. 59) таваҷҷуҳи бештар намудааст, ки аз аҳаммияти хуби илмӣ бархурдор аст. Идомаи ин фаслро музокираҳои диссертант доир ба унсурҳои имичсозӣ ва равиши онҳо дар ташаккули имичи давлат хусни илмӣ бахшидааст. Унвонҷӯ назари муҳаққиқони соҳаҳои

мухталифро доир ба масъалаи имиҷсозии давлат музокира намуда, ба хулосае расидааст, ки имиҷсозии давлат муносибати инфиродиро талаб мекунад.

Дар фасли дуюми боби мазкур **заминаҳои ҳуқуқии имиҷсозӣ дар Тоҷикистони соҳибистиклол** таҳқиқ шудааст. Аз баррасиҳои диссертант бармеояд, ки дар кишвари мо асосҳои ҳуқуқии сохтани имиҷ пурра таъмин аст, ки онро Қонунҳо, санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ, концепсия ва стратегияҳои давлатӣ ташкил медиҳанд. Диссертант ин ва дигар асноди ҳуқуқиро таҳлил намуда, ба натиҷае мерасад, ки дар аксари онҳо мавқеъ ва таъйиноти воситаҳои ахбори омма дар ташаккул ва такмили имиҷи давлат зикр гардидааст.

Боби сеюми диссертатсияро таҳти унвони **«Сулҳи тоҷикон ва ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон дар контексти имиҷи давлат»** яке аз пурбортарин ва муҳимтарини бобҳои рисола метавон арзёбӣ кард. Ин боб аз се фасл иборат буда, дар он падидаҳои асосии шаклдиҳандаи имиҷи дохилӣ ва байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ ва баррасӣ гардидааст.

Дар фасли аввали ин боб, ки **«Фарҳанги сулҳофарии Эмомалӣ Раҳмон ва имиҷи ваҳдатофарии Ҷумҳурии Тоҷикистон»** ном дорад, сулҳи тоҷикон ҳамчун имиҷи миллати тоҷик ва сулҳофарӣ ба сифати имиҷи Президенти кишвар таҳқиқ шудааст. Дар идомаи ин фасл ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон доир ба об ҳамчун қадами устувори давлат дар роҳи бунёди имиҷи байналмилалӣ Тоҷикистон таҳлилу арзёбӣ гардидааст. Диссертант дар таъба ба хазинаи телевизиони “Тоҷикистон” ва маводди сомонаҳои интернетӣ дараҷаи инъикоси ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистонро таҳқиқ намуда, нақши ин ду воситаи иттилоотиро дар ташаккули имиҷи ҷадиди Тоҷикистон бо усули муқоиса муайян кардааст.

Дар фасли дуюми боби сеюм ба масъалаи **бунёди сохтмони НБО “Роғун” ҳамчун нишони ваҳдату ормони миллӣ дар ВАО** таваҷҷуҳ шуда, ин неругоҳи азим аз иқдомҳои муҳими давлат арзёбӣ гардидааст. Муаллиф маводди зиёдеро доир ба ин иншооти азим, ки дар барномаҳои телевизионӣ ва сомонаҳои интернетӣ, ҳамчунин дар воситаҳои ахбори оммаи хориҷӣ инъикос гардидаанд, дастрас ва таҳлилу баррасӣ намуда, ба ҷуни хулосаи дуруст расидааст: “Сохтмони НБО-и «Роғун» яке аз мавзӯҳои асосиест, ки боиси ҳар ҷи бештар қорбаст шудани номи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар расонаҳо мегардад. Бештари ин маводдҳо ҷанбаҳои хосаи мусбат дошта, симони Тоҷикистонро дар арсаи ҷаҳонӣ ҷун давлати истехсолкунандаи энергияи сабз, миллати тоҷикро ҷун миллати муттаҳиду қавиירוда ва

Пешвои миллатро чун роҳбари бунёдкор муаррифӣ мекунад” (Диссертатсия, сах. 156).

Боби чоруми диссертатсия **«Раванди ташаккули имичи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар телевизион ва сомонаҳои интернетӣ»** унвон дорад. Он аз се фасл иборат аст.

Фасли якуми ин боб **«Инъикос ва баррасии сиёсати давлатии Тоҷикистон дар барномаҳои телевизион»** номгузорӣ шуда, дар он барномаву намоишҳои шабакаҳои телевизионии ТВ «Тоҷикистон», ТВ «Ҷаҳоннамо», МД ТВ «Варзиш» ва ТВ «Сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ», ки ба раванди имичсозии кишвар таъсиргуздор будаанд, таҳқиқ ва нақши барномаву намоишҳо дар муаррифии соҳаҳои муҳталиф ва дастовардҳои гуногунсамти Ҳукумати кишвар таносубан муайян карда шудааст.

Нақши сомонаҳои интернетӣ дар муаррифии Тоҷикистон масъалаи баҳси фасли дуҷуми боби чорумро ташкил медиҳад. Диссертант маводди сомонаҳои расмӣ ТВ «Тоҷикистон» – <https://www.tvt.tj/>, МД ТВ «Ҷаҳоннамо» – jahonnamo.tj, «Варзиш» – <https://www.varzishtv.tj/>, МТ ТВ «Сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ» – <https://tvsayohi.tj/>, АМИТ «Ховар» – www.khovar.tj, «Азия-Плюс» – <https://www.asiaplustj.info/tj-po> доир ба рӯйдодҳои муҳимми кишвар баррасӣ карда, нақши онҳоро дар муаррифии давлат таносубан нишон додааст. Дар доираи ин фасл бартарӣ ва камбуди сомонаҳои телевизионӣ дар инъикоси воқеаҳои имичсоз низ таҳқиқ гардида, омилҳои сар задани норасоӣҳо то ҳаде маълум шудаанд, ки амалӣ намудани роҳҳои нишондодаи муҳаққиқ бар нафъи қори соҳа буда метавонанд.

Дар фасли сеюми боби чорум **нуфузи Тоҷикистон дар ВАО-и кишварҳои ИДМ** омӯхта шудааст. Диссертант ба фазои иттилоотии Тоҷикистон дар солҳои 1990-ум таваҷҷуҳ намуда, муайян кардааст, ки ҳанӯз аз солҳои аввали соҳибистиклолӣ Ҳукумати Тоҷикистон ҳамкориро бо воситаҳои ахбори оммаи хориҷӣ ба роҳ мондааст, ки то имрӯз ин иқдом идома дорад. Махсусан, баъди солҳои 2000-ум ин раванд ҷоннок гардида, боиси ҳар чӣ бештар падид омадани номи Тоҷикистон дар фазои иттилоотии ҷаҳонӣ гардидааст. Бино ба натиҷагирӣҳои муаллифи диссертатсия **«Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳалқи тоҷик дар воситаҳои ахбори оммаи Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, махсусан шабакаҳои телевизионӣ ва сомонаҳои интернетӣ, чун кишвари сайёҳӣ, дорои таъриху фарҳанги ғанӣ ва миллати меҳмоннавоз инъикос гардида истодаанд»** (Диссертатсия, сах. 235).

«Дарёфт ва инъикоси воқеиятҳои имичсоз дар жанрҳои публитсистӣ» унвони боби панҷуми диссертатсия буда, фарогири се фасл мебошад. Дар ин боб бештар ба маҳорати касбӣ ва эҷодии кормандони телевизион ва сомонаҳои интернетӣ таваҷҷуҳ шуда, истифодаи қолабҳои

жанрҳои публитсистика дар инъикоси воқеиятҳои имичсоз, таъсири ҳунар, қобилият ва маҳорати журналистон дар бозтоби рӯйдодҳои имичсоз таҳқиқ гардидааст.

Дар доираи фасли аввали ин боб истифодаи воқиятҳои имичсоз дар доираи жанрҳои ахборӣ таҳлилу баррасӣ шудааст. Аз баррасиҳои муаллифи диссертатсия бармеояд, ки шабакаҳои телевизионӣ ба хусус, шабакаҳои телевизионии «Тоҷикистон», «Ҷаҳоннамо» ва «Варзиш» дар муаррифии Тоҷикистон ва шарҳу тавзеҳи воқеаҳои муҳимми кишвар аз қолабҳои жанрҳои хабарӣ – хабар, ҳисобот, мусоҳиба ва репортаж кор мегирифтанд (Диссертатсия, сах. 257).

Мавзуи баҳси фасли дуюми боби панҷум, ки **«Шеваи баррасии мавзӯ ва масъалаҳои имичсоз дар жанрҳои таҳлилӣ ва публитсистӣ-бадеӣ» ном дорад**, қорбурди жанрҳои таҳлилӣ ва публитсистию бадеӣ дар инъикос ва тасвми ғояҳои имичсоз ва тарғибу ташфиқи онҳо таҳқиқу таҳлил шудааст. Муаллифи диссертатсия барномаҳои зиёди телевизиониро аз шабакаҳои гуногуни давлатӣ интихоб намуда, бо таҳлилу баррасиҳои илмӣ вежагиҳои жанрии онҳоро муайян кардааст. Аз таҳлилу баррасиҳои ӯ бармеояд, ки публитсистону рӯзманигорон, дар инъикос ва бозтоби воқеиятҳои имичсоз бештар аз жанрҳои таҳлилӣ – мухбирнома, табсира, суҳбат, нигориш ва очерк кор гирифтаанд. Ин жанрҳо имконияти васеи таҳлил намудани воқеаҳо ва таъсир расонидан ба аудиторияро доранд.

Дар фасли сеюми боби панҷум тариқи таҳлилу баррасиҳои илмӣ **вижагиҳои маводди сомонаҳои интернетӣ** муайян карда шудааст. Яке аз вижагиҳои хоси маводди сомонаҳои интернетӣ паҳши чандрасонаӣ аст. Дар қори диссертатсионӣ ба ин хусусияти маводди сомонаҳои интернетӣ диққати хоса дода шудааст. Унвонҷӯ имконоти сомонаҳои интернетиро дар таблиғу ташвиқ ва ташаккули имич муайян намуда, бо таҳлили маводди сомонаҳои гуногун, аз ҷумла сомонаи ширкати телевизионии «Мир» дараҷаи истифодаи ин имкониятҳоро муайян менамояд ва дуруст таъкид медорад, ки “Имконоти интернет аз дигар воситаҳои ахбори омма бештар бошад ҳам, масъулини сомонаҳои давлатӣ талабот ва услуби вижаи маводдсозиро дар интернет ба назар нагирифта, матолибро дар қолабҳои анъанавӣ дар сомонаҳо мегузоранд” (диссертатсия, сах. 302).

Хулосаи диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ, ки дар 16 банд фароҳам омадааст, фарогири муҳимтарин бардоштҳои илмии муаллиф мебошад. Ин бахш натиҷа аз таҳқиқи мавзӯ ва масоили дар бобу фаслҳои диссертатсия тарҳрезӣшуда буда, ҷанбаи қавии назариявӣ амалӣ дорад ва дар охири ҳар банди хулоса ишора ва истиноди зарурӣ ба мақолаву таълифоти муаллиф гузошта шудааст.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ ва иҷтимоии диссертатсия. Аҳамияти илмии диссертатсия дар он ифода меёбад, ки натиҷаҳои илмии он дар тақмили баъзе масъалаҳои назарии марбут ба шинохти имич, унсурҳои имичсозии давлат ва нақши воситаҳои ахбори омма дар ташаккули имичи давлат саҳми арзанда мегузорад. Муайян намудани унсурҳои имичсоз ва татбиқи онҳо тавассути воситаҳои ахбори омма, иҷрои вазифаҳои ВАО дар контексти имичсозии кишвар дар Тоҷикистон муфид аст. Хулоса ва тавсияҳои муаллифи диссертатсияро дар пажӯҳишҳои минбаъдаи марбут ба масъалаҳои имичсозии давлат тавассути ВАО ҳамчун асос истифода бурдан мумкин аст. Аз ҷониби дигар, маводди диссертатсия, пешниҳоди тавсияҳо ва хулосаҳои муаллифро метавон дар таълифу таҳияи дастуру воситаҳои таълимӣ, китобҳои дарсӣ оид ба назарияи журналистика, махсусияти кори телевизион ва интернет ва зимни таълими курсу семинарҳои махсус доир ба нақши ВАО дар ташаккули имичи кишвар истифода кард.

Наشري натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия. Довталаби дараҷаи илмӣ доир ба мавзӯи диссертатсия 16 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 13 мақолаи дигар дар маҷмуаҳои гуногуни имӣ ба чоп расонида, дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ байналмилалӣ муаррифӣ шудаанд. Маводди интишоргардида нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро собит менамоянд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссия. Диссертатсия ва автореферати он мутобиқи талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошанд.

Дар баробари дастовардҳои назарраси илмӣ дар диссертатсия ва автореферати Сафарзода Моҳира Амиралӣ баъзе норасоиҳо ба мушоҳида расиданд, ки ба хотири пешрафти корҳои пажӯҳишӣ минбаъдаи довталаби дараҷаи илмӣ чанде аз онҳоро зикр менамоем:

1. Ҳарчанд диссертатсия аз ҷанбаи илмию пажӯҳишӣ хуб бархурдор аст, аммо ба назар чунин мерасад, ки дар баъзе маврид усули нақли публитсистӣ афзалият пайдо кардааст. Масалан, дар саҳифаҳои 157, 164, 180 ва 182.

2. Диссертатант бештар ба нақши ВАО дар ташаккули имичи мусбат таваҷҷуҳ кардааст. Агар ӯ дар баробари ин, ба таҳлили омилҳои таъсиргузори манфӣ, аз ҷумла хавфҳои фазои иттилоотӣ, хабарҳои бардурӯғ ва ҷангҳои иттилоотӣ низ таваҷҷуҳ менамуд, доираи таҳқиқ васеъ ва муносибат одилона мешуд.

3. Ҳарчанд маводди мавриди таҳқиқ дар диссертатсия кофӣ аст, бо вучуди ин диссертант метавонист таҷрибаи Тоҷикистонро дар мавриди имиҷсозӣ бо кишварҳои минтақа (масалан, Ёзбекистон ё Қазоқистон) муқоиса намояд.

4. Агар дар таҳқиқот назари гурӯҳҳои гуногуни одамон дар бораи нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар намои имиҷи Тоҷикистон низ пурсида мешуд, арзиши амалии он боз ҳам бештар мегардид.

Қайду эродҳои мазкур арзиши илмии диссертатсия ва аҳаммияти онро коҳиш намедиханд.

Дар **мачмуъ**, диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзуи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи Тоҷикистон» таҳқиқоти мустақил, анҷомёфта ва аз ҷиҳати илмӣ арзишманд буда, ба талаботи бандҳои 31, 33-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, пурра ҷавобгӯ аст ва довталаб сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси илмии 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мебошад.

Муқарризи расмӣ:

доктори илмҳои филологӣ, профессори
кафедраи журналистикаи ватанӣ ва
байналмилалӣ факултети филологияи рус,
журналистика ва медиатеҳнологияи
Муассисаи таълимии байнидавлатии маълумоти
олии Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон Раҳимов А. А.

«24» августи соли 2026

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, к. М.Турсунзода, 30
Тамос: (+992) 918622121
E-mail: rtsuok@mail.ru

«Имзои д.и.фил., профессор Раҳимов А. А. - ро тасдиқ мекунам»
/Сардори раёсати кадрҳои Муассисаи таълимии байнидавлатии маълумоти
олии Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон Исмоилова М.Н.

«24» августи соли 2026

